

Recenzie asupra monografiei

„BAZE ETICO-DEONTOLOGICE ALE ASISTENȚEI FARMACEUTICE”.

Autor: Stela ADAUJI, doctor în științe farmaceutice, conferențiar universitar

[https://doi.org/10.52556/2587-3873.2023.2\(95\).09](https://doi.org/10.52556/2587-3873.2023.2(95).09)

Monografia reprezintă un suport esențial pentru pregătirea și îmbogățirea cunoștințelor studenților și specialiștilor din domeniul farmaciei, indiferent de sfera de activitate, ale celor din mediul academic și ale cercetătorilor științifici, interesați de preocupările etice și deontologice, în special, în activitatea farmaceutică și gestionarea medicamentului.

Subiectele abordate în monografie sunt de o deosebită actualitate, interes și importanță științifică, dar și de utilitate practică, acestea înscriindu-se în necesitățile de cunoaștere, cercetare, creație legislativă, aplicabilitate practică argumentate prin diversitatea conținutului aspectelor dezbătute și analizate, incluse în cele șapte capitole ale lucrării.

Progresul cunoașterii științifice și promovarea bunei conduite în activitatea farmaceutică contribuie la pregătirea specialiștilor caracterizați prin integritate, acuratețe, responsabilitate și etică în exercitarea profesiei. Atribuind istoriei dezvoltării farmaciei un rol important în apariția și dezvoltarea normelor etice și deontologice în practicarea profesiei de farmacist, autoarea prezintă primul capitol al monografiei „Aspecte istorice ale evoluției farmaciei”, în care, în paralel cu aspectele istorice propriu-zise ale apariției și dezvoltării farmaciei, examinează premisele comportamentale ale farmaciștilor în practicarea acestei profesii de-a lungul secolelor. În următorul capitol, într-un mod de abordare similar, examinează etapele de apariție și dezvoltare a farmaciei în teritoriile Daciei și în teritoriul actual al Republicii Moldova.

În continuare, autoarea examinează noțiunile de etică, morală, bioetică și deontologie din punct de vedere al semanticii, conținutului, relațiilor ierarhice, principiilor, apariției, dezvoltării și aplicării actuale din perspectivă științifică și a aplicabilității în activitatea practică medicală și farmaceutică. Luând ca bază particularitățile activității farmaceutice și a farmacistului la diverse etape de dezvoltare și eliberare a medicamentului și asistenței cu medicamente a populației, autoarea dezvoltă particularitățile eticii și deontologiei farmaceutice: principiile de bază, normele, funcțiile realizate și, în particular, aplicabilitatea lor în farmacia comunitară – etica din punct de vedere al asistenței cu medicamente a consumatorului final – pacientul.

În capitolele șase și șapte autoarea expune detaliat caracteristicile de bază pe care trebuie să

le posedă, din perspectiva aspectelor examinate mai sus, farmacistul contemporan – cerințe și caracteristici promovate de organismele internaționale din domeniul medical și farmaceutic atât din punct de vedere al competențelor profesionale, cât și din cel al respectării drepturilor omului, aspectelor etico-morale prin prisma normării juridice a exercitării profesiei de farmacist și așteptărilor societății și consumatorilor de medicamente. În special, autoarea evidențiază următorul fapt: calitatea asistenței farmaceutice a populației este determinată în mare măsură de nivelul de posedare și respectare de către farmaciști a aspectelor etico-morale, inclusiv în procesul de comunicare, proces ce determină fidelizarea pacienților față de farmacie și farmacist, creșterea gradului de aderență și compliance la tratament, contribuind astfel la recunoașterea rolului actual al farmacistului în sistemul de sănătate.

Reieșind din aspirațiile europene ale Republicii Moldova, autoarea atrage atenția asupra cerințelor și condițiilor de exercitare a activității farmaceutice și profesiei de farmacist și, compară situația sistemului farmaceutic din Republica Moldova cu principiile declarate în Carta Farmaciei Europene prin prisma recomandărilor grupului farmaceutic din Uniunea Europeană pentru țările membre și cele candidate la aderare. În baza analizei situației existente și a principiilor menționate mai sus, autoarea argumentează direcțiile și condițiile de reformare a diverselor domenii ale sistemului farmaceutic din Republica Moldova și a condițiilor de exercitare a activităților profesionale de către farmaciști, accentul de bază fiind pus pe activitatea farmacistului comunitar, pe baza farmaciei etice.

Conținutul și forma științifică de redare a materialului informativ realizat de autoare, stilul și claritatea expunerii fac ca monografia să fie valoroasă și accesibilă per ansamblu și, fără îndoială, va servi drept un suport metodic în procesul didactic de pregătire a viitorilor farmaciști, precum și în activitatea cotidiană a farmaciștilor practicieni.

Valentina Soroceanu,

prof. univ., dr. farm.

Universitatea de Medicină și Farmacie

„Carol Davila”, București, România